

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Жихаря Гліба Дмитровича
на тему «Механізми інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських
процесів в публічній сфері»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування**

На засіданні кафедри економіки та публічного управління брали участь: Шведун В. О. – завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, професор; Дегтяр А. О. – професор кафедри, доктор наук з державного управління, професор; Ковальчук В. Г. – професор кафедри, доктор наук з державного управління, професор; Давидова І. О. – професор кафедри, доктор економічних наук, професор; Ревенко Д. С. – професор кафедри, доктор економічних наук, професор; Карпеко Н. М. – доцент кафедри, кандидат наук з державного управління, доцент; Тюріна Д. М. – доцент кафедри, доктор наук з державного управління, доцент; Купріянова В. С. – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент; Лебедченко В. В. – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент; Попов О. С. – доцент кафедри, кандидат економічних наук, доцент; Петрик В. Л. – доцент кафедри, кандидат технічних наук, доцент; Заднепровська Г. І. – доцент кафедри, кандидат економічних наук; Сідлярук Т. В. – інженер кафедри, Каменєва З. В. – завідувач лабораторією, Харченко Н. А. – завідувач лабораторією; Жихар Г. Д. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. На засідання запрошені: Домбровська С. М. – проректор з наукової роботи Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут», доктор наук з державного управління, професор, Заслужений працівник освіти України; Крюков О. І. – науковий співробітник відділу забезпечення наукової діяльності, доктор наук з державного управління, професор.

На засіданні кафедри відбулася публічна презентація дисертаційної роботи Жихаря Гліба Дмитровича на тему «Механізми інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських процесів в публічній сфері».

На підставі обговорення змісту презентації дисертаційної роботи ухвалено такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (результати голосування – одноголосно).

1. Актуальність теми дослідження. Сучасний розвиток публічного управління в Україні характеризується зростанням ролі інформації як важливого ресурсу для ухвалення управлінських рішень. В умовах воєнного стану особливого значення набуває здатність органів публічної влади своєчасно отримувати й аналізувати інформацію, прогнозувати розвиток суспільно-політичних процесів та забезпечувати координацію управлінської діяльності.

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, збільшення обсягів інформаційних потоків та ускладнення взаємодії між державою і суспільством зумовлюють потребу в модернізації інформаційно-аналітичного забезпечення органів влади. Важливими завданнями є вдосконалення інформаційної інфраструктури, підвищення якості інформаційних ресурсів і впровадження сучасних методів аналізу та прогнозування.

Отже, актуальність дисертаційного дослідження визначається необхідністю наукового обґрунтування та вдосконалення механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських процесів у публічній сфері з урахуванням сучасних безпекових викликів і завдань повоєнного розвитку України.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота пов'язана з планами наукових досліджень Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут». Зокрема, дослідження здійснено в межах науково-дослідної теми «Теоретичні та прикладні проблеми економіки та публічного управління в Україні в умовах воєнного стану та повоєнний період» (державний реєстраційний номер ДР 0124U000577). Внесок автора в опрацювання означеної теми полягає в обґрунтуванні підходів до вдосконалення механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських процесів в публічній сфері.

3. Наукова новизна отриманих результатів полягає в теоретичному обґрунтуванні та науковому розробленні практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів публічного управління інформаційно-аналітичним забезпеченням управлінських процесів в публічній сфері, що розкриваються в таких положеннях:

у перше:

– розкрито механізми впливу інформаційно-аналітичної діяльності органів державної влади на публічну сферу розвитку суспільства в умовах війни, виявлено фактори, що впливають на підвищення якості інформації та ефективності діяльності органів влади, запропоновано необхідність створення єдиної організаційної вертикалі управління інформаційно-аналітичною діяльністю яка передбачає формування надвідомчих стратегічних та виконавчих органів управління, створення уніфікованих структур управління

впровадженням інформаційних технологій у кожному відомстві та використання передових механізмів управління реалізацією окремих проєктів в умовах військового стану;

удосконалено:

– визначення інформаційних процесів як тривалих соціальних явищ, які відбуваються в межах інформаційної сфери суспільства й охоплюють соціально-психологічну сферу, а також впливають на масову та індивідуальну свідомість, значною мірою її трансформуючи та зумовлюючи розвиток інформатизації суспільства, яка, у свою чергу, розглядається як глобалізація інформаційних ресурсів, що схильні розвиватися іманентно, але при цьому можуть бути наслідком цілеспрямованого впливу суб'єктів інформаційно-аналітичної діяльності;

– положення про те, що прийняття політико-управлінських рішень в інформаційно-аналітичній діяльності ґрунтується на двох великих блоках управлінського аналізу: аналізі політичної ситуації та політичному прогнозуванні, виходячи з цього підкреслено, що повна схема прийняття рішень обов'язково має включати як аналіз ситуації, так і політичний прогноз;

набули подальшого розвитку:

– практичний підхід до визначення ефективності управління, який невід'ємно пов'язаний зі створенням системи заходів, методів і технологій, адекватних та ідентичних вимогам об'єктивних законів розвитку соціальних відносин, в цьому контексті зроблено висновок про те, що в процесі оцінки ефективності управління слід розрізняти: по-перше, управління економічними, політичними та іншими відносинами за допомогою інформації та комунікації, по-друге, управління інформаційно-комунікативними відносинами та процесами за допомогою інформації;

– наукова категорія «інформаційні процеси» під якими слід розуміти тривалі соціальні явища, що стосуються інформаційної сфери суспільства, які охоплюють соціально-психологічну сферу, впливають на масову та індивідуальну свідомість і несвідоме і значною мірою її трансформують, через інформатизацію суспільства, глобалізацію інформаційних ресурсів, що схильні розвиватися іманентно, але часто є наслідком прямого управління (цілеспрямованого впливу) суб'єктів інформаційної діяльності;

– категорія «інформаційно-аналітична діяльність» яка виступає складовою частиною аналітичної діяльності, й усі базові цілі, завдання та ключові дослідницькі методи їй властиві, проте інформаційно-аналітична діяльність має й свою специфіку, яка визначається основним предметом аналізу – інформаційними відносинами та інформаційною діяльністю, пов'язаною з виробництвом, трансляцією та споживанням масової і спеціалізованої

інформації.

4. Теоретичне та практичне значення результатів роботи. Одержані результати та сформульовані рекомендації становлять внесок у розвиток теоретичних і прикладних засад публічного управління в частині вдосконалення механізмів інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських процесів у публічній сфері.

Теоретичне значення дисертаційного дослідження полягає в поглибленні наукових положень щодо сутності інформації, державної інформаційної політики та інформаційно-аналітичного забезпечення як невід'ємних складових публічного управління. Обґрунтовано, що інформаційно-комунікативний характер публічної влади зумовлює необхідність постійного забезпечення управлінських процесів повною та достовірною інформацією про об'єкти управління й умови їх функціонування.

Розкрито значення інформаційних ресурсів у діяльності органів публічної влади. Визначено, що вони охоплюють не лише дані та відомості про суспільні процеси, а й інтелектуальний інструментарій їх опрацювання, який забезпечує перетворення інформації на основу для підготовки та ухвалення управлінських рішень.

Визначено основні підходи до дослідження системи інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів влади в умовах модернізації публічного управління, воєнного стану та повоєнного розвитку України. Охарактеризовано концептуальну багаторівневу модель інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських рішень та обґрунтовано значення інформаційно-аналітичної діяльності для підвищення соціальної ефективності органів публічної влади.

Практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає в розробленні рекомендацій щодо модернізації організаційного, нормативно-правового та фінансово-економічного механізмів інформаційно-аналітичної діяльності органів публічної влади. Запропоновано модель регіональної статистичної інформаційно-аналітичної системи, яка передбачає інтеграцію статистичних матеріалів, соціально-економічних показників, регіональних інформаційних ресурсів і даних про діяльність підприємств.

Обґрунтовано напрями розвитку державної інформаційної політики, зокрема формування єдиного інформаційного простору України, створення інтегрованої системи державних інформаційних ресурсів та вдосконалення інформаційно-комунікаційної взаємодії. Запропоновані положення можуть бути використані органами публічної влади під час удосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення та підготовки управлінських рішень.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості їх застосування в діяльності органів державної влади (центрального та місцевого рівня), що покликано сприяти підвищенню інтегрованості та результативності формування й реалізації механізмів інформаційно-аналітичної діяльності її впливу на діяльності органів державної влади, в контексті більш ефективного управління в сфері інформаційної політики та комунікації.

Запропоновані в дисертаційній роботі положення, висновки та рекомендації мають практичне значення та адресну спрямованість. Результати дослідження впроваджено: Павлівською сільською радою Запорізького району Запорізької області (довідка від 26.06.2026 р. № 01-30/ 01269) та Комунальним підприємством «Приморська Центральна районна лікарня» Приморської міської ради Бердянського району Запорізької області (довідка від 26.06.2026 р. № 242а).

5. Апробація/використання результатів дисертації.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження були представлені й обговорені на науково-практичних конференціях, зокрема:

- Міжнародній науково-практичній конференції «Соціально-гуманітарні виміри правової держави» (м. Дніпро, 27 жовтня 2022 р.);
- IX Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Формування громадянської культури в Новій українській школі: традиційні та інноваційні практики» (м. Суми, 15–16 червня 2026 р.);
- III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення» (м. Харків, Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут», 11–12 червня 2026 р.).

6. Дотримання принципів академічної доброчесності

Дисертація Жихаря Гліба Дмитровича є самостійною науковою працею, виконаною з дотриманням принципів академічної доброчесності. За результатами перевірки дисертаційної роботи порушень академічної доброчесності не виявлено. Використані в дисертації ідеї, результати та тексти інших авторів супроводжуються належними посиланнями на відповідні джерела.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

Основні результати дисертаційного дослідження опубліковано у 8 наукових працях, серед яких 3 статті в наукових фахових виданнях України, 1 стаття в іншому науковому виданні, 1 розділ у колективній монографії та 3 тези доповідей на науково-практичних конференціях.

Наукові праці, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Венгер О. М., Ажажа М. А., Дашков А. О., Жихар Г. Д. Сталий розвиток як стратегічний вектор публічного управління. Екологічний менеджмент у системі цифрових інновацій сталого розвитку: стратегії для зеленої економіки та бізнесу : кол. моногр. / за ред. д-ра філос. наук, проф. В. Г. Воронкової, д.е.н., проф. Н. Г. Метеленко. Львів-Торунь : Liha-Pres, 2025. С. 530–565.

2. Жихар Г. Д. Політична комунікація як чинник інформаційно_аналітичного забезпечення державної влади Інвестиції: практика та досвід. 2026. Вип. 5. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2026.5.375>

3. Жихар Г. Д. Механізми інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття управлінських рішень у сфері інформаційної безпеки держави Інвестиції: практика та досвід. 2026. Вип. 9. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2026.9.558>

4. Крюков О., Жихар Г. (2026). Інформаційно-аналітичні аспекти діяльності органів публічної влади. Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. Серія: економіка, психологія та управління, 9. <https://doi.org/10.54929/3041-2390-2026-09-03-08>

Особистий внесок автора: обґрунтовано інформаційно-аналітичні аспекти діяльності органів публічної влади в умовах цифровізації публічного управління та ускладнення взаємодії влади із суспільством.

5. Жихар Г. Д., Венгер О. М. Теоретико-методологічні засади формування системи інформаційно-аналітичного забезпечення в публічному управлінні. HUMANITIES STUDIES: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. 2025. 24 (101). Р. 280–287. <https://doi.org/10.32782/hst-2025-24-101-30>

6. Жихар Г. Д., Венгер О. М. Формування сучасних механізмів інформаційного забезпечення управлінських процесів в публічному управлінні. Соціально-гуманітарні виміри правової держави : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 27 жовт. 2022 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. С.196-200. <https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/11001/1/ЗБІРНИК%20Соціально-гуманітарні%20виміри.pdf>

7. Жихар Г. Д. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів влади як чинник професійної компетентності. IX Всеукраїнська Науково-практична конференція інтернет-конференція «Формування громадянської культури в новій Українській школі» : традиційні та інноваційні практики Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти(м. Суми, 15-16 червня 2026 р.). Суми: 2026. <https://drive.google.com/file/d/1aNmHjMYnCZV-0uFf7b5dApOVzsS8o4UG/view?usp=sharing>

8. Жихар Г. Д. Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень в системі національної безпеки. Економіка та публічне управління: Нові виклики та рішення : III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 11-12 черв. 2026 р.). Харків : Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут», 2026. С. 558–561. <https://drive.google.com/file/d/1q1BnCAyMCBEILfhjoVaqv9WoKxLITgX6/view>

8. Висновок. За результатами публічної презентації та обговорення дисертаційної роботи Жихаря Гліба Дмитровича «Механізми інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських процесів в публічній сфері» кафедра економіки та публічного управління дійшла висновку, що дисертація є завершеною самостійною науковою працею, у якій вирішено актуальне наукове завдання, одержано результати, що характеризуються науковою новизною, теоретичним і практичним значенням.

Дисертаційна робота за змістом відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Отже, вважаємо, що дисертаційна робота Жихаря Гліба Дмитровича «Механізми інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських процесів в публічній сфері», подана на здобуття ступеня доктора філософії, відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44. Відтак робота може бути представлена до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Головуючий на засіданні

доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри економіки
та публічного управління Національного
аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»

Вікторія ШВЕДУН